

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta „ „ „ „ „ 15—
četrt leta „ „ „ „ „ 7-50
na mesec „ „ „ „ „ 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 65.

Izjava vsak dan zvečer izjavljati medle in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vrt., dvakrat po 7 vrt., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vrt., parte in zahvale (enak prostor) 10 vrt. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino zvečer po nakazatel. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28— četrt leta „ „ „ „ „ 7—
pol leta „ „ „ „ „ 14— na mesec „ „ „ „ „ 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34.

Prestolni govor cesarja Karla ob otvoritvi delegacij.

Dunaj, 4. decembra. Danes opoldan je sprejel cesar avstrijsko delegacijo v dvornem gradu. Ko je vstopil v dvorano, mu je zaklical predsednik Hauser »Hoč!«, kar so delegati navdušeno ponovili. Obdan od ministrskega predsednika Seiderja, najvišjega komornika grofa Berchtolda ter drugih dvornih dostojanstvenikov, je prečital cesar prestolni govor, ki so ga delegati večkrat živahno aklamirali. Po prestolnem govoru so bili delegati cesarju predstavljani in vladar je nagovoril predsednika Hauserja ter podpredsednika viteza Bilinskega. Med novimi odzvenjenimi ovacijami je zapustil cesar dvorano. — Dopoldne so bili sprejeti ogrski delegati, ki so takisto pozdravili prestolni govor z živahnimi »Eljen-klicji«.

Dunaj, 4. decembra. (Kor. urad.) Pri današnjem svečanem sprejemu članov obeh delegacij je odgovoril cesar in kralj Karl na vdanostne izjave predsednikov obeh delegacij takole:

Odkar sem po božji milosti zasedel prestol svojih očetov, se zbira danes prvič delegacija državnega zbora, da reši naloge, ki jo čakajo. Zagotovilo neomajne zvestobe in vdanosti, katero ste Vi, gospoda moja, po svojih predsedniških izrazih, sprejemem z odkritosrčnim zadovoljenjem ter Vas hvaležnega srca pozdravljam.

Pred kratkim je minilo leto, ko je Vsemogočni poklical k sebi mojega preživljenega prednika. Njegovo Veličanstvo cesarja in kralja Franca Jožefa I. V britkih in veselih urah je delil pokojni vladar dve človeški življenji v brezprimerni požrtvovalnosti in neumornem delu usode svojih narodov. Blagoslovljen bodi njegov spomin!

Stari cesar, čigar najbolj vroča želja je bila, da bi posvetil večer svojega življenja delu miru, ni iskal spora, ki je potem razmajal svet v njegovih temeljih. Krvavega srca, toda neomajno zaupajoč v Boga, v požrtvovalnost svojih narodov in moč monarhije, je pobral vrženo mu rokavico, ko je videl, da je boj neizogiben. Navdušeni odmevi, ki ga je našel klic vrhovnega vojnega gospodarja v vseh deželah naše ljubljene domovine, je silajno upravičil njegovo zaupanje.

Silajni uspehi naših zmagovitih armad, drznost našega brodomarja, nas navdajajo s patrijotičnim ponosom, zato se hočemo predvsem zahvaliti Bogu Vsemogočnemu, spomniti pa se hočemo danes tudi z bridkostjo onih vrlih bojevnikov, ki so žrtvovali v boju za najsvetejšo blago, za obrambo domače grude svoje zdravje in svoje življenje za prestol in domovino. Neštevilni dokazi junaštva in pohlevno prenašanje pomanjkanja, katero moremo opazovati že več kot tri leta tako pri bojujočih se četah, kakor v skoraj načloveškem delu zaledja, zagotavljajo vsakemu teh junakov častno mesto v spominski knjigi domovine. Ne malo sočustvujemo z žalostno usodo onih tisočev, katerim je ugrabila vojna očeta, soproga, edino oporo. S sočutjem se obrača naš pogled tudi do onih obžalovalja vrednih, ki so morali, pregnani iz hiše in doma, žrtvovati svoje imetje na oltarju domovine. Vsi ti naj bodo prepričani, da jim velja naša prva skrb.

Kakor nismo poznali v težkih urah omahovanja, sedaj, ko se zdi, da se izsejeda v bodočnost jasni, ne smemo v razumnih samomejitvi prekoračiti mere dosegljivega in onega, kar nam je v korist. Po slavni obrambi naše pozicije kot velesile smo slejkotrepj vsak čas pripravljeni skleniti časten mir, ki zagotavlja eksistenčne pogoje monarhije.

Držeč se tega načela in konsekvntno vstrajajoč pri politiki, ki smo jo zasnovali, odkar smo prevzeli vladno, smo tudi z veseljem zadoščanjem pozdravili velikodušni korak Njegove Svetosti papeža, ki si je postavil za cilj spravo bojujočih se držav in ne bomo

tudi v prihodnje na podlagi ustavno nam zajamčene pravice zamudili nobene prilike, da čimprej končamo žrtev polno borbo in mnogostransko bedo, katero je prinesla ta vojna.

V zmislu teh naših namenov se je naša skupna vlada izjavila pripravljena, da se odzove povabilu ruske vlade in prične pogajanja o splošnem miru. Vsemogočni naj blagoslovi to mirovno delo in naj prinese narodom Evrope spravo in medsebojno zaupanje. Težko preizkušeni ruski narod, ki je kot prvi naših nasprotnikov pripravljen slediti našemu mirovnemu klicu, naj si bo svest, da iskreno želimo obnoviti prijateljsko - sosedne odnose, ki so nas popreje vezali z njim.

Na drugi strani pa moramo smatrati za svojo najsvetejšo dolžnost, da meča, ki so nam ga potisnili v roke plena in ropazelnji sosed, v tem za celo bodočnost monarhije tako odločilnem boju ne odložimo prej, dokler se naši nasprotniki nedvomno ne odpovejo svojim blaznim načrtom, nas razkosati z nasiljem. Gospodje hočemo ostati v lastni hiši.

Tako krasno preizkušena zveza z nemško državo, katere presvetlega vladarja sem mogel nedavno pozdraviti kot svojega gosta, je bila nedavno v zmagovitem pohodu na jugozapadu z novo slavo potrjena.

Z napredujočim bolgarskim narodom nas vežejo najboljši zavezniški in bratski odnosi. Temu so dokaz tudi moje opetovane entervue s kraljem Ferdinandom.

Opetovano smo mogli občudovati tradicionalno hrabrost turških vojščakov v smrtnopogumnem sodelovanju z našimi četami. Zagotovo upamo, da z nami tesno zvezana osmanska država gre nasproti odobru novega razcvita in varnega razvoja.

Resno stremimo za tem, da bi svoje odnose k nevtralnimi državam še bolj utrčili: dolgujemo jim najiskrenjšo zahvalo za njihovo humanitarno delovanje v prid našim vojnim vjetnikom.

Gospodje! Predložje, ki Vam bodo izročene in med katerimi se nahajajo tudi tradicionalne predloge, tikajoče se Bosne in Hercegovine, stavijo na Vaš patriotizem ogromne zahteve. Trdno upam, da boste o njih razpravljali z običajno resnobo in spravičljivega duha. Vašemu delu želim v blagor naši ljubljani domovini popolnega uspeha.

Ekspozé zunanjega ministra.

Zunanji minister grof Czernin je včeraj popoldan razvil v zunanje političnem odseku ogrske delegacije svoj ekspozé. Povedati moramo takoli, da je vtis, ki ga na nas napravila ta ekspozé, skrajno mučen. Na nobeno izmed velikih vprašanj, katere stoji danes v ospredju, ni podal zunanji minister odgovora, ki bi nas mogel zadovoljiti kot državljane. Še manj pa kot Slovane, kot Jugoslovane.

Delegacije so pač z največjo napačnostjo pričakovale avtentičnih informacij našega vodilnega državnika o mirovni pogajanjih z Rusijo. V tem oziru jih je grof Czernin popolnoma razočaral. Pozitivnega ni povedal nič. Splošna sodbja, ki jo je izrekel o razmerah v Rusiji in o izgledih mirovni pogajanj, pa se ne glasi baš optimistično. Reči se sme naravnost, da so Czerninova izvajanja o Rusiji prožeta precej črno-glednega pesimizma. Še manj zadovoljivo more biti to, kar je grof Czernin povedal o podlagi miru. Govoril je o trajnem miru, ki ga hoče Rusija, molčal pa je o tem, da tudi Ljennin zahteva mir brez anksij in kontribucij, mir, ki bo zagotavljal samoodlobo narodov. To molčanje mora vzbuditi kar največje nezupanje napram načrtom naših vodilnih državljanov, nezupanje, ki ga v polni meri potrjuje Czerninova sodbja o Wilsonovih mirovnihih principih. Takrat ko je ameriški predsednik proglasil svoja

mirovna načela in izjavil, da je trajen mir na svetu le mogoč, če se vsakemu narodu prizna pravica, da »prosto voli vero in postave«, so tudi na Dunaju živahno aplavdirali. Takrat Amerika še ni bila v vojni. Danes izjavlja grof Czernin, da so Wilsonova načela »nezgrušljiva z obstojem monarhije«. Sploh je zunanji minister pri vsaki priliki napelil svojo ost protirideji narodne emancipacije in ko je postavil pozitivna načela, ki naj tvorijo pogoj res trajnega mira. In da bo mera polna, je v sedanjem, tako kritičnem trenutku, izrečno izjavil, da se glede konkretnih mirovnihih ciljev sploh ne more definitivno vezati.

Danes so si razumni in trezni politiki na vsem svetu edini, da je postalo vprašanje samoodlobe narodov jedro vse svetovne borbe. Kdor priznava princip samoodlobe, ta ustvarja pogoje za doseg skorajšnjega mira, kdor ta princip odklanja, ta vojno podaljšuje in naj bi imel tisoč lepih besed o svoji milorobnosti. Izključeno je, da bi se grof Czernin tega dejstva ne zavedal. Ako se navzlic temu jasno in odločno in brez pridržkov ne pridruži mirovni formuli, ki jo je Ljenninova vlada znova proglasila, potem samo dokazuje, da so mu privilegiji Madžarov in Nemcev bolj pri srcu kakor celokupna monarhija, za katero je skorajšnja dosega miru naravnost življenskega pomena.

V pregledu, ki ga je podal grof Czernin o sedanjem političnem položaju in o izgledih na bodočnost, je mnogo lepih fraz, ki smo jih čitali že nešteto-krat v raznih dunajskih uvodnikih, premalo pa je pozitivnih konstatacij. Trditve, da bomo premagali vse točke aprovizacije, je zelo enostavna. Dokaz nismo slišali dosedaj še na nobenem rusu, ki je poučeno o vprašanju naše priprave. Da sovražniki pošajo, je gotovo res, toda v tej strašni vojni pešajo vsi — sovražniki in prijatelji. Grof Czernin si obeta mnogo od učinka podmorske vojne. Vendar je značilno, da z nobeno besedo ne omenja onih velikih upov, ki so bili svoječasno stavljeni v poostreno delovanje podmorskih čolnov. Najtežje leži za nami, pravi zunanji minister. Pa tudi ta svoj izrek izrečno imenuje »domnevo«, ki se mu zdi upravičena. Vse to nam kaže, da leži povdarek Czerninovihi izjavamj vendarle na majhnih dveh besedah, ki jih minister rabi uvodoma, v besedah o »golljuvim optimizmu«. Minister govori o možnosti miru v doglednem času, pa tudi le subjektivnega stališča. Ponovno rabi besedo o »splošnem miru, vendar pa je iz njegovih izjavnih sklepov, da so centralne države pripravljene skleniti tudi separatni mir z Rusijo.

V tekstu Czerninovega ekspozēja najdemo tudi sicer marsikatero interesantno podrobnost. Nas Jugoslovane, katerih stremenje po ujedinenju je od vodilnih državljanov naravnost prokleto, navdaja z nekako tiho radostjo vna grofe Czernina za narodno ujedinenje divjih Arnavtov, katerih številna plemena živijo drugo poleg drugega v večnem sovraštvu, kjer se v krvnem maščevanju bori rodbina proti rodbini in kjer po soglasnem mnenju vseh objektivnih opazovalcev narodni razvoj še ni prekoračil najprimitivnejše stopnje. Te Albance hoče vzgajati grof Czernin proti njihovi volji, nam, ki smo kulturno, politično, gospodarsko že davno dozorili za državnost, ki za njo stremimo iz dna svoje duše, ki smo spoznali, da je državnost predpogoj našega življenja in našega razvoja, nam je ne da. Zanimivo je tudi stališče zunanjega ministra o vprašanju »Srednje

Evrope«. V tem oziru je grof Czernin precej oddaljen od tistih, ki se ogrevajo za gospodarsko enoto Nemčije in Avstrije.

Slovanski delegati so v svoji interpelaciji o ruski mirovni ponudbi zahtevali od vodilnega državnika mirovno delo brez dvoumnosti in zahrbtnosti. Czerninov ekspozé je dokaz, kako utemeljena je ta zahteva. Izvajanja ministra v polnem obsegu potrjujejo, da večina prebivalstva monarhije ne more njegove politike spremljati z drugimi občutki, kakor z globokim nepremagljivim nezupanjem.

Dunaj, 4. decembra. Zunanji minister grof Czernin je podal danes v zunanje političnem odseku ogrske delegacije svoj ekspozé. Uvodoma je minister izjavil, da ga navdaja sestanek delegacij z odkritim zadoščanjem. Spomnil se je smrti cesarja Franca Jožefa I. ter je poudarjal, da Avstro - Ogrska in njene zaveznice stoji po treh letih nepremagljivo v boju.

Politični vojni pregled.

Grof Czernin je nato kratko rekapituliral politične dogodke zadnjih treh let, držeč se predvsem kronološkega reda, ne pa pragmatičnega raziskovanja. Poudarjal je, da je z umorom v Sarajevu, ki se je zgodil z vednostjo belgrajskih vladodržcev, odbila za monarhijo usodepolna ura. Nastopiti je bilo treba proti zločinskemu poseganju velesrbsstva v naše notranje državno življenje. Apel na orožje je postal neizogiben, ko je srbska vlada namigljaj iz Petrograda odgovorila nezadostno na naš ultimatum. Monarhija je posegla po orožju v lastno obrambo. Kar so armade, mornarica in patrijotično prebivalstvo v teh treh letih vojne storili, to je brez primere v svetovni zgodovini.

Naši zavezniki.

V vojni je zveza z Nemčijo kar najisjajnejše prestala svojo ognjeno preizkušnjo. Skupno z Nemčijo smo si pridobili dva nova zaveznika, ki sta se v pravem spoznanju svojih interesov pridružila centralnim državam. Upam, da bo zavezništvo s Turčijo in Bolgarijo trajalo tudi po vojni. Minister slavi nato obnovev turške države v sedanjih vojni ter poudarja, da si je mogla Bolgarija vsled zveze s centralnim državam in vsled odličnih uspehov svoje armade okupirati pokrajine, ki ji pripadajo historično in etnografsko.

Italija in Romunija.

Od obeh držav, ki sta bili pred vojno naši zaveznici in sta sedaj naši sovražnici, je odpadla Italija pravzaprav že takrat, ko je proglasila svojo nevtralnost. Svoje izdajstvo je Italija drago plačala. Mesto pričakovanega lahkega pohoda proti Dunaju, je morala italijanska armada po brezuspešnem navalu proti naši obrambi v 11. hudih bitkah žrtvovati stotisoče svojih vojakov. Bitke ob Soči so brez primere v zgodovini vseh vojen. Končno je prišel trenutek, ko so naše, z nemškimi četami združene čete predrele železni italijanski okop ter pohitele od zmage do zmage. Obsežne rodovitne italijanske pokrajine so sedaj v naših rokah kot dragocena zastava za čas mirovnihih pogajanj. Danes stoji zapeljano italijansko ljudstvo pred polomom irredentistične misli in imperijalističnih nad. Odkar je umrl jesi leti 1914. kralj Karel romunski, je zgodovina Romunije zgodovina neprestanega izdajstva. Dve leti je poskušala romunska vlada izsiljevati politiko, hotela je, da ji plačamo nevtralnost z avstrijskim in ogrskim ozemljem. Te zahteve so bile za nas indiskutabel, odklonili smo jih, saj smo vedeli, da bi Romunija pozneje, če bi se ji zdelo ugodno, navzlic temu napovedala vojno. Naša diplomacija je pravočasno obvestila kompetentne vojaške kroge. V Dobrudži so mogle nemško - bolgarske čete pravočasno nastopiti, na Sedmograškem nismo mogli preprečiti romunskega vpada, toda kmalu smo izvajali zmage pri Braševu in Sibinju. Strašno, toda pravično je usoda kaznovala romunsko izdajstvo.

Srbija in Črna gora.

Tudi v Srbiji in Črni gori se bo moglo prebivalstvo vprašati, ali sta

njega dinastiji in vladi imeli dobre svetovalce, ko sta se pod vplivom entente spustili v boj z našo skupino. Posledica te politike je bila vrsta bridkih razočaranj.

Simpatije Grški. Za ujedinenje Albancev.

Minister nato izraža simpatije vseh civiliziranih ljudi Grški, ki je hotela ostati nevtralna ter pravi, da bo naša albanska politika tudi v bodoče stremela za tem, da utrdi smisel za ujedinenje naroda in za državnost ter ustvari podlage za samopravo in kulturni napredek dežele. Minister hvali zdrav politični čut albanskega naroda.

Obnovev Poljske.

Vsled svojih uspehov na ruski fronti, so mogle centralne države obnoviti kraljevino Poljsko, ki je poklicana, da vrši veliko misijo kot ekspozitorna straža zapadne kulture. Centralne države so osvobodile poljski narod ruskega gospodstva. Čim bo vojna končana, bo mogla Poljska o svoji bodočnosti sama odločevati. Minister ne dvomi, kam bo Poljska gravitirala.

Zadnja dva velika vojna dogodka sta izbruh vojne med Nemčijo in Ameriko in izbruh ruske revolucije. Med nami in Zedinjenimi državami ni bilo nobenega posebnega konfliktnega gradiva.

Wilsonovi nazori so za monarhijo nesprejemljivi.

Nazore predsednika Wilsona o ureditvi evropskih razmer, ki so z obstojem monarhije nezdržljivi, je pripisovati ne toliko sovražnemu razpoloženju proti nam, kolikor dejstvu, da Wilson prav nič ne pozna tukajšnjih razmer. Pretrgali pa smo diplomatske odnose vsled vojnega stanja med Nemčijo in Zedinjenimi državami.

Czernin glede Rusije ni optimist.

O preobratu v ruski državi za enkrat že radi tega ne morem izreči definitivne sodbje, ker tamkajšnji dogodki kakor se zdi, še niso definitivno zaključeni. Gotovo je vsekar, da so se s starim režimom podrti tudi temeljni stebri prejšnje imperijalistične in panslavistične ruske politike. Nedvomno je pač tudi, da tvorijo milorubni krogi večino ruskega naroda in da so ti krogi za enkrat nadvladali ono manjšino, ki skupno z entento želi nadaljevati vojno in upa, da bo to še izsili. Kako se bodo razvili dogodki v Rusiji, naravno ne morem napovedati. Polagam pa važnost na sledeča dejstva: Avstro-Ogrska in njene zaveznice, v nasprotju z vladami entente niso nikdar poskušale, niti mislile, da bi vplivale na razvoj notranjih razmer na Ruskem. Centralne države so bile nadalje vedno pripravljene in so še danes, da z vsakokratno rusko vlado, kakor z vsemi ostalimi nasprotniki, pričnejo pogajanja. Od svojih bivših voditeljev zapeljan na kriva politična pota, je moral ruski narod prenesti težka razočaranja in preizkušnje.

Simpatije za ruski narod.

Z odkrito simpatijo spremljamo njegovo stremljenje, se vrniti v mirno življenje in v urejene razmere. Naša odkrita želja je, da obnovimo svoječasno prijateljsko razmerje k narodom Rusije ter živimo z njimi v bodoče v prijateljsstvu in živahnih medsebojnih odnosih.

Zahvala nevtralcem.

Minister nato izraža posebno zahvalo onim nevtralnimi vladam, ki so prevzele zastopstvo avstrijskih interesov v sovražnih državah in ki so skrbale za naše vojne vjetnike. Zahvaljujemo se tudi mednarodni instituciji Rdečega križa.

Sedanjí položaj.

Ako pregledamo sedanjí položaj, smemo s ponosom ugotoviti, da je Avstro - Ogrska vsiljena in obrambno vojno sedaj vsiljeno prestala. Sovražniki so pregnani, naše armade stoji globoko v sovražni deželi. Naša vojaška in maritima sila je nezlomljiva, naše zaupanje v srečen izid vojne neomajen. Gospodarska in finančna moč monarhije se je pokazala presenetljivo veliko. Se obstoječe težkoče v aprovizaciji bomo tudi premagali.

Proti »Mitteleuropi«.

Gospodarski boj sovražnih držav proti nam ni imel odločilnih uspehov. Vzbudil pa je potrebo, da zavezniške države svoje gospodarske odnose še bolj poglobijo. Z Nemčijo so se že pričela pogajanja za novo ureditev naših gospodarskih odnosov. Upamo, da bodo uspešna. Kot nasprotniki bodoče gospodarske vojne stremimo s to preureditvijo svojega ekonomskega razmerja k Nemčiji le za tem, da ojačimo svojo lastno narodno gospodarstvo.

Grof Czernin ni optimist in ne pesimist.

Brez vsakega goljufivega optimizma, pa tudi brez vsakega pesimističnega naziranja smatram, da je zmerno in prepričano zaupanje v bodočnost popolnoma upravičeno. Nasprotniki pešajo čim dalje bolj, sovražne ofenzive so se na vseh frontah ponesrečile, uspeh naših vojaških podjetij je popoln, učinek podmorske vojne narašča. Vse to upravičuje domnevo, da je najtežje za nami. Tako smemo mirne vesti, da je sedanji boj čisti obrambni boj, boj za našo ekstenzijo, zaupanja polno pričakovati bližajoče se zarije miru.

Zasluga centralnih držav za mir.

Ako pravim, da smatram, da je možnost dana, doseči mir v doglednem času, potem moram reči, da pripada zasluga centralnim državam. Minister rekapitulira mirovne korake centralnih držav ter poudarja, da je bila ruska provizorična vlada od vseh sovražnikov edina, ki je dne 11. aprila t. l. izjavila, da Rusija noče vladati nad drugimi narodi in noče nasilno okupirati tujega ozemlja, temveč, da hoče trajnega miru. Ako tokrat ni prišlo do mirovniških pogajanj, je kriva ententa.

Kakšen mir hočejo centralne države.

Minister končno precizira stališče zavezničkov v mirovnem vprašanju. Za nas je vojna obrambna vojna. Naš cilj je, skleniti mir, ki bo pustil Avstro-Ogrsko nedotaknjeno v njeni svobodi, samostojnosti in teritorialnem posestnem stanju. Mi ne stremimo za nobenimi izsiljenimi novimi ozemli, za nobenimi gospodarskimi nasilnostmi, toda zahtevamo za neslilne garancije za naš svobodni in nemoten razvoj v bodočnosti. To varnost nam bi mogli dati s primernimi garancijami opremljeni dogovori o sukcesivnem, istočasnem in vzajemnem znižanju oboroževanja in o svobodi vsakega morja z istočasno uvedbo obligatoričnih razsodišč. Pripravljeni smo torej skleniti splošen, pošten in časten mir, ki zagotavlja monarhijski teritorialno integriteto in bodoči svobodni razvoj na političnem in gospodarskem polju. Z Rusijo smo pričeli pogajanja na tem temlju. Ali se bodo ostale sovražne države pridružile ruski predlogu, da vstopijo v sedanjem trenutku na tej podlagi v mirovni pogajanja, se ne da reči. Danes tudi ne morem še bližje navesti, koliko se da uveljaviti zgoraj skicirani mir napram tem državam. Brezpogojno pa moram izjaviti, da mi ni mogoče za vsa bodočnost enostransko definitivno postaviti naše vojne cilje vočlegled očito priznanim aneksijskim željam naših ostalih sovražnikov. Moj glavni cilj je, da popeljem avstro-ogrsko monarhijo čim prej do miru, ki bo zagotovil naše uspešno branje pravice in našo bodočnost ter prinesel narodno trajno spravo. Vem, da v tej želji soglašate z menoj. Vi in ogromna večina avstro-ogrskih narodov. Upam, da bomo dosegli mir potem s sporazuma. Ako ne, potem ga bomo, o tem sem trdno prepričan, izsilili.

GROF CZERNIN IN MADŽARI PROTI »VMEŠAVANJU«.

Dunaj, 4. decembra. Ministrstvo ekspozicije je bilo v zunanje-političnem odseku ogrske delegacije sprejet z živahnimi »Ellen«-klici. Predsednik dr. Berzeviczy je nato izrazil ministru odkrito zahvalo odseka za njegovo izjavo. Grof Stefan Tisza se je obračal v svojem govoru proti domnevanju, da bi se smela tolažiti samoodlobočja narodov tako, da bi se postavila monarhija pod jerojstvo mednarodnega aeropaga in da bi se priznala našim sovražnikom pravica, vmešavati se v vprašanja, ki se tičejo notranje organizacije in vse prihodnosti obeh držav monarhije. Govornik je z ogorčenjem odklanjal misel takega vmešavanja tujcev. Izjavil je, da zahteva ogrska javnost in seveda tudi delegacija kar naložneje, da se splošno zavrne vsak eventualni poskus, spraviti notranje probleme na razgovor. Tako postopanje bo gotovo našlo popolno odobranje in energično podporo zunanega ministra. (Živahno pritrdjevanje.)

Grof Julij Andrássy se je pridružil izjavam grofa Tisze ter izjavil, da smatra za potrebno, da tudi one stranke, katerim on pripada, podajo podobno izjavo. Govornik protestira proti temu, da bi sploh kdo iz njih srede se hotel pogajati s sovražniki glede notranjih zadev.

Zunanji minister grof Czernin izjavlja, da je popolnoma samo ob sebi umljivo, da stoji vlada na stališču, da ne bo pripustila niti sedaj, niti v bodoče nikakršnega vmešavanja v notranje zadeve Avstro-Ogrske. (Pritrdjevanje.) Tozadevno opozarja na stavek v prestolnem govoru: Gospodarski boji bodoči bližnji. To stališče je tudi avstrijski ministri predsednik popolnoma jasno izrazil. Tudi avstrijska delegacija je izročila večeraj predlog, ki je utrdil isto stališče. Mislim torej, je izjavil zunanji minister, da me v tem samu ob sebi umevnem vprašanju podpira velika večina obeh delegacij.

Predsednik Berzeviczy konstatira, da izražajo podane izjave mnenje celotne ogrske delegacije. Plenum ogrske delegacije bo imel priliko, izreči to stališče v posebnem sklepu. Na predlog predsednika se debata zaključila ter se vrši prihodnja seja (debata o proračunu) v četrtek dopoldne ob 10.

AVSTRIJSKI DELEGACIJSKI ODESEK ZA ZUNANJE ZADEVE.

Odešek za zunanje zadeve v avstrijski delegaciji je imel večeraj sejo, pred katero je podal grof Czernin ekspozicijo, ki so ga vladne stranke sprejele z odobravanjem. Delegat dr. Ellenbogen je vprašal ali je res, da se naj delegacija takoj po ekspoziciji odgode, ker mora biti zunanji minister navzoč pri mirovniških pogajanjih. To bi pomenilo izključitev avstrijskih narodov ravno v najbolj važnem trenutku. Grof Czernin je stavi protipovprašanje, ali naj ostane pri delegacijah in naj se ne udeležijo mirovniških pogajanj ter je izjavil: Danes stojimo ob pragu pogajanj za premirje z Rusijo. Seveda se vrže ta pogajanja pred vsem, če ne izključno, z vojaške strani. Naša želja je, da se prične potem neposredno tudi na ravni pogajanj, če se to zgodi, bo treba, da se jih udeležimo, ker je to naša dolžnost. Kaj bo potem z delegacijo, še ni odločeno. Prihodnja seja v torek 11. t. m.

INTERPELACIJE NAŠIH POSLANCEV V DELEGACIJAH.

Dunaj, 4. decembra. V delegacijah so vložili naši in češki poslanci celo vrsto interpelacij. Med njimi se nahaja Koroščekova radi narodnostne gonje potom znane »Soldatenzeitung«. — Delegat Klofáč je podal 5 interpelacij, ki so podpisane tudi od Jugoslovancev. Med drugim zahteva pojasnila o izjavi grofa Czernina, da mu je židovski program glede Palestine simpatičen; podrobno razpravlja o potvrditvi ruske note, ter zahteva pojasnil o ameriški vojni napovedi.

Odgoditev delegacij?

Dunaj, 4. decembra. (Zas. brz.) V krogih ogrskih delegatov se je danes pojavila neprikrivena govorica o neposredni predložitvi odložitve odložitve delegacij. Ta vest je bila v zadnjih dneh že večkrat demantirana, a danes je oživela znova. Možnost odložitve delegacij, je iz zvala veliko presenečenje. Grof Czernin je podal danes v ogrskem odseku za zunanje zadeve svoj ekspozicij; oba odseka za zunanje pričnejo z debato o njem, kar bo trajalo gotovo par dni. Najbrže bo torej v zadnjih dneh tega tedna proglašena odločitev oziroma prekinjenje. Glasom neke pozno zvečer dole vesti preneha ogrska delegacija ob 17. t. m. Glavni vzrok odložitve bi bil seveda ta, ker se vlada boji, da bi Slovani preveč pozorno kontrolirali njeno igro z Rusi.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 4. decembra. Zbornica nadaljuje razpravo o podaljšanju avstro-ogrsko nagodbe. Poslanec dr. Renner izjavlja, da za narodne prihožbe danes ni časa. Ako slovenske stranke hočejo obnoviti proces iz leta 1867, potem se morajo vprašati, ali so dovolj močne, da bodo držale ravnotežje proti Madžarom. Poslanec Renner priznava, da se državni red, ki je teptal pravice tolikih narodov, ne more držati. — Posl. Schürff (nem. nac.) priznava, da je dualizem škodoval skupnim interesom monarhije, navzlic temu pa ga brani proti češkim in jugoslovanskim »aspiracijam«. Nemci hočejo biti z Madžari »ein einzig Volk von Brüderne«. — Radi sprejema delegacij v cesarskem gradu je bila seja opoldan prekinjena. — Popoldne je kot prvi govoril poslanec dr. Stranek, ki je obširno razpravljalo o češko-slovaških težnjah ter izjavil: Pravica češkega naroda do suverene države je najmanj toliko vredna, kakor ogrsko državno pravo. Če bi bilo storiti vse, kar je potrebno, da se osvojevali Slovaki iz maržarskega suženjstva. Govorili so na to poslanci: Angerman, ki kritizira Avstro-ogrsko banko, poslanec Kuranda, ki protestira proti temu, da bi se obogatili Madžarski znižala kvota, poslanec Friedmann, ki svari Slovence, naj ne majo stebrov dualizma »po nepotrebnem« ter poslanec Viškovskij, ki izjavlja, da bo češki Svaz kakor en mož glasoval proti dualizmu.

Poslanec dr. Verstovšek se je v svojem govoru zavezal za odstranitev dualizma in za obnovitev Avstrije na podlagi svobodnih narodnih skupin, ki bi jih bilo lahko združiti v carinski in trgovski zvezi. Govornik je naglašal potrebo združitve vseh pokrajin obeh državnih polovic, kjer žive Jugoslovani ter napoveduje za slučaj, da se ne izpolnijo zahteve deklaracij Čehov in Jugoslovancev najostrejši gospodarski boji s strani Jugoslovancev. Končno stavi več predlogov tako glede gradbe železnice Krapina - deželna meja in priklopitev na lokalno železnico Grobelno - Rogatec - deželna meja, nadalje gradbo proge Bubnari - Karlovac kot glavne proge, da se omogoči direktni tovarni promet na bodoči črti Ljubljana - Split, ter priklopitev in ureditev prometa na progi Zidani most - Zagreb. Poslanec Verstovšek predlaga nadalje resolucijo glede tajnih pogodb o izvozu živine in mesa in končno resolucijo, v kateri pozivlja vlado, da naj z vsemi sredstvi skuša doseči od ogrske vlade, da se nemudoma uvede popolna prometna svoboda med obojema državnima polovicama, ter da se popolnoma enakomerno preskrbi prebival-

stvo z živili in razdelje surovine in industrija. (Živahno odobravanje.)

Prihodnja seja jutri.

ČEHI ZA ODPUST NAJSTAREJŠIH LETNIKOV.

Dunaj, 4. decembra. V današnji seji poslanske zbornice so interpelirali češki radikalni vlado, ali je pripravljena odpustiti tri najstarejše črnovojniške letnike, oziroma poslati 6 najstarejših črnovojniških letnikov, ki se nahajajo na ruski fronti, na dopust. Interpelacija poudarja, da bi Avstrija s tem pokazala svojo neomajno mirovno voljo, kar je tudi Rusija storila z odpustom nekaterih letnikov.

Posl. Spiničič proti nagodbi.

g. Dunaj, 3. decembra. V današnji razpravi je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba prof. Spiničič, in sicer hrvatsko: Visoka kučo! Preko tri godine bjesni rat, kakovu neima para u povjesti svih vjekova i svih naroda. Clanovi ove kuće i predstavnici naroda našega i drugih slavenskih naroda bijahu dugo odsudjeni na šutnju. U to bijaše i njih pod oružjem, u ognju, u ratu, u vojničkoj službi. Bijahu dionici, ili bar svjedoci svih onih grozota, koje su se skoro po cijeloj Europi počinjale i još počinjaju. Stanovita kultura dovela je do toga, da se je posvema smetnulo s vida kršćansku ljubav do bližnjega, načela bratstva, jednakosti i slobode, i da je zavlada groba sila. I u svrhu uništenja protivnika ne žaca se ničesa. Izmisli se je već prije i izmislija tečajem rata svakim danom nova sredstva in nove načine, kakor da se uništije i ljudi i njihova obitališta. (Tako je!) Kugle, granate, bombe, mine, torpedi, zadušljive i otrovne stvari razoraju, što njim pod donjači dolazi. Polje, vinogradi, livade, šume pretvorena su u pušave. Gradovi i sela izravnanja sa zemljom. Uništeni su hrastovi božiji, sto i stogodišnji uresi i dike odnosnih gradova i naroda. Razorane su i gospodske palače, i građanske kuće, i seljačke i radničke kućice. Potopljeno je na tisuće ladija, a s njima milijuni i milijuni tona raznih predmeta, među njima i hrane. Pali su milijuni i milijuni ljudskih života sve najljepše i najmuževnije dobe. Toliko jih je i ranjenih, na sve načine osakaćenih, te će se ih još najmanje po vieka vidjeti kao dokaze i ostanek barbarstva ovo zadnjih triju godina. (Tako je!) Suskava se čovjeku, kad na sve to samo pomisli. I kad se još vidi, kako milijuni i milijuni ljudi trpe, gladuju, od glada umiru i inače pogibaju, onda nije čudo, da se sa svih strana pita, kad će svršiti rat sa svim svojim posljedicama, kad će se sklopiti mir. Nije čudo, da je obćenit vapaj za mirom i da najplemenitiji muševni u najvišim položajima razmišljaju dan i noć, kako do njega dođe.

Nemško nadaljevanje izjava, da se vzpričo grozot nad tri leta trajajoče vojne samo po sebi umvno, iz vsega srca pridružuje splošno željo po miru. Samoodlobočja pravica narodov mora priti povsod do veljave. Seveda se ne more razrešiti v parlamentu, kjer bi bili posamezni narodi lahko majorizirani. (Pritrdjevanje.) Da se napravi resnični in trajni mir, je potreba, da vsak narod zase z lastnimi zastopniki v lastni skupščini odloča o svoji usodi. Po vojni treba za vselej onemogočiti, kar se je godilo proti izvestnim narodom in tudi proti srbo - hrvatsko - slovenskemu narodu; ne smejo več biti narodi dveh vrst, gospodstva in službovalci, nikdar več ne sme biti mogoče nacionalno tuje gospodstvo, ki se je bilo za del srbo - hrvatsko - slovenskega naroda izpremenilo v pravo strahovladu. Da je bilo to mogoče, je pripisoval v glavnem vladajočemu sistemu dualizma. Ta je sam na sebi nesreča za Jugoslovane in pomeni uničenje in smrt tega naroda. (Pritrdjevanje pri Jugoslovanih.) Potem dualizma so bili eni izročeni Nemcem, drugi Madžarom, tretji Nemcem in Madžarom na milost in nemilost. Razmere pred pričetkom vojne osvetlujejo razprave v avstrijskem parlamentu, v ogrskem parlamentu in v raznih deželnih zbiorih. Odgovorni faktorji so poslušali prihožbe Jugoslovancev s posemom in so jih močje prezirali, postopali so z Jugoslovani kot državljani nižjega razreda, kot z brezpravnimi individui, in ukazali, da tudi drugi z njimi tako postopajo. Kako se je ravno z Jugoslovani tekom vojne, to presegla vse, kar se je doslej zgodilo v zgodovini človeštva. Nikdar in nikler niso postopale vlade s svojimi lastnimi državljani tako slabo in grozovito, kakor se je postopalo s Hrvati, Srbi in Slovenci. (Živahno pritrdjevanje.) Merodajne osebe so vojno označevale za vojno nemstva proti slovanstvu. Madžari so defali, da je to vojna proti Slovanom. Jugoslovanskemu narodu, v kolikor preživi vojno, so že tekom vojne za čas po vojni kovali močne verige; nemški ali madžarski državni in učni jezik, vojaško upravo, razporeditve hrvatske zemlje, hrvatske morske obale, naprava raznih denarnih central in slično. Nemci in Madžari pravijo, da so avstro - ogrske čete zavajevale Bosno in Hercegovino, da imajo torej pravico, gospodovati nad njima in ne pripustiti, da bi se tve deželni združili z drugimi jugoslovanskimi deželami v državi. Tako ravno, kakor da bi bili narodi za državo in ne država za narode. (Živahno pritrdjevanje.) Kakor da bi bile hrvatske dežele »res nullus«, s katerimi smejo razpolagati po svoji volji. Niti na um jim ne pride, da imajo te dežele svoja naravnega gospodara, da je tisoč in več let in da je ta gospodar srbo - hrvatsko - slovenski narod in da noskanje po teh deželah je enako ropu. Posamezni narodi se morajo vzdržati in državno tako urediti, kakor se njim zdi najprimernejše. Oni imajo pravico, da se tako ravna, da ni treba o tem izgubiti nobene besede. Pravi demokratični in krščanski princip ne zahteva samo ravnopravnosti posameznika, marveč tudi narodov. Habsburška monarhija je zveza raznih nacionalnih držav. Hrvatske s svojimi sorodniki niso volili nikdar madžarskega naroda,

marveč samo onega moža, ki je bil kralj Madžarov, za svojega vladarja, oni niso nikdar volili nemškega naroda, samo kneza, ki je vladal nad deli Nemcev, za svojega vladarja, to pa pod pogojem, da on in njegovi nasledniki zopet zedinijo s tem kraljestvom takrat od skupnega hrvatskega kraljestva odtrgane dele.

V kolikor se kdo sklicuje poleg na naravno pravo tudi še na zgodovinske pravice, je mogoče razumeti pod tem samo pogodbe med narodom in vladarji. Teh razmer pa ni mogoče nikdar razmotrivati in urediti med njimi samimi in brez vmešavanja tretjih. Jugoslovani zahtevajo zase vse, kar je njih last po naravnem zakonu. Oni nečejo odstopiti nobenega kosa svojega ozemlja komu drugemu. Oni nečejo gospodstva Nemcem, Madžarom ali Italijanom. Oni nečejo, da bi se ti med seboj pripravili za te dežele. Oni nečejo, da bi gospodovali na Jadranskem morju Nemci, Madžari ali Italijani, kjer so Hrvati igrali že v IX. stoletju kar največjo vlogo. Oni nečejo, da bi vladali Nemci in Madžari nad Jugoslovani, ali pa da bi jih ti, v kolikor bi jim ne vladali sami, predali Italijanom.

Med vojno so bili Jugoslovani kot takozvani »izdajalci države« še bolj zatirani, kakor do sedaj. Rajši tumačo, če jih označujejo za »izdajalce države« oni, ki hočejo Jugoslovane uničiti, kakor da bi bili izdajalci lastnega naroda. Tekom vojne se je v jugoslovanskem narodu utrnilo prepričanje, da ima pričakovati od Nemcev, Madžarov in Italijanov le vse slabo, da je vladajoči sistem, dualizem, za njega samo poguben in da se ga mora osvoboditi.

Mi zahtevamo svobodno hrvatsko-srbsko - slovensko domovino, od vseh narodov neodvisno državno življenje ter zaupamo pri tem v Boga in pravičnost, na svoje pravice in na svojo moralno silo. (Živahno odobravanje.)

Ker tvori narodna izraz sile in nasprotuje demokratičnemu principu in pravi samoodlobočje narodov, bo njegova stranka glasovala proti njemu. (Živahno odobravanje in ploskanje pri Jugoslovanih.)

Ravnanje z delavkami v zavodu za pravo montur v Vevčah.

Dunaj, 3. decembra. Poslanec Gostinčar in tovariši so vložili danes na domo, branskega ministra interpelacijo radi grdega ravnanja s ženskimi in delavkami v zavodu za popravilo montur v Vevčah pri Ljubljani. V imenovanem zavodu se ravna s tamošnjimi delavkami od strani poveljujočih oficirjev trdo in surovo. Ozmirljajo jih, tepejo, klobučajo; vse iz malenkostnih vzrokov. Tako je nadporočnik Herker dne 21. novembra t. l. pri plačevanju udaril neko dekle z ravnilom, ker ni na njegovo po velje »Platz«, katerega ni razumela (ker je v nemščini zahteval), takoj napravila prostor. Nadporočnik Sees je poprej radi noko malenkosti neko drugo delavko oklofotal. Obe delavki sta takoj izstopili in za njima se drugih dvajset delavk, ker jih je tako postopanje vstrajalo. Delavke kaznujejo radi malih pogreškov, ki se povsod dogajajo, z denarnimi globami. Te denarne globe odtegujejo od plače. Zakaj se porabi potem ta denar, ni znano. Po mnenju delavk take denarne kazni niso dopustne. Dnevna plača delavk znaša 5 K. Od tega morajo plačati dnevno 3 K 54 v za »vojaško hrano«, ki obstoja le iz reze in selja in od daleč ne zadostja, da bi ohranila delavke pri moči. Posledica te nezadostne in slabe hrane so številna oboletja. Stanovlatična delavk so za ljudi neprimerna. Večkrat morata dve na enem slamnaku ležati; manjka vrhutega odeje. Prostori so skrajno nesnažni: 60 do 80 žil mora v enem takem prostoru spati. Od delavk se zahteva celo, da prispevajo k zbirki za darila od hajalojih predstojnikov! Predstojniki ne razumejo slovensčine. Tako je zmeda še večja.

Podpisani torej vprašajo: Jeli Vaša ekselencija pripravljena, navedene nedostatkne odstraniti in v ta namen v imenovanem zavodu odrediti najstrožje preiskavo o ravnanju z delavkami?

Pogajanja za premirje.

Dunaj, 4. decembra. (Kor. urad.) Rusko odposlanstvo je bilo večeraj popoldne ob 4. od vrhovnega poveljnika na vzhodu generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega pozdravljeno s kratkim nagovorom, nakar so se pričela pogajanja za splošno premirje ob udeležbi pooblaščenih zastopnikov vrhovnih armadnih vodstev Avstro - Ogrske, Bolgarske in Turčije.

Dunaj, 4. decembra. Uradno se poroča: Danes so se pogajanja o premirju z Rusijo nadaljevala. V posameznih točkah je prišlo do splošnega posvetovanja. Popoldne se vrše skupni komisijski pogovori. Prihodnja seja je določena za dopoldan 5. decembra.

Carigrad, 4. decembra. (Agenc. Milli.) Dopolnilo poročila glavnega stana z dne 3. decembra.) Višji poveljnik ruske armade je predlagal sklep premirja, ki naj obsega celo vzhodno fronto zavezniških armad. Zavezniške armade so ta predlog sprejele. Nato je dospelo k poveljstvu vzhodne armade rusko poslanstvo s potrebnimi pooblastitmi za pričetek tozadevnih pogajanj. Od višjega poveljstva turških armad imenovano odposlanstvo se s sultanovim osebnim adjutantom, prvim divizijskim generalom Zekki - pašem na čelu, pridruži odposlanstvu zavezniških držav.

Berlin, 4. decembra. V parlamentarnih krogih govore, da se udeležijo nemško - ruskih pogajanj tudi neki zelo znani nemški politik. Imena ne označajo nobenega, a vidi se, da je to knez Bülow, ki je pred par dnevi, kakor znano imel z državnim kancelijem, obsežno posvetovanje.

Stockholm, 4. decembra. Kralj Ferdinand je nujno pozval v svoj zimski stan na polotoku Herson ministrskega predsednika Brattiana in pa vojnega ministra; baje se je že pred par dnevi zglasil pri kralju neki Ljeningov poslanec.

AMERIKA VPRAŠUJE BOLJŠEVIKE, ALI HOČEJO OSTATI ENTENTI ZVESTI?

Berlin, 3. decembra. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča: Ruska brežična

postaja v Carskem Selu je oddala dne 2. decembra popoldne to-le brežično brzojavko: Večeraj je general Johnson, šef ameriške misije, izjavil, da v tem trenutku še ne more govoriti v imenu ameriške vlade, ker oblast sovjeta ljudskih komisarjev še ni priznana. Prišel pa je, da položaj razjasni. General Johnson je vprašal, ali se hoče nova vlada potrditi, da vojno skupno z zavezniški likvidira. Menil je, da se zavezniški dne 2. decembra najbrže ne bodo mogli udeležiti pogajanj. Tovariš Trocki je podal generalu v kratkih besedah pojasnila o politiki sovjeta v boju za splošni mir. Posebno važnost je polagal ljudski komisar za zunanje zadeve na eno stvar namreč, da naj se vsa pogajanja, ki se bodo vršila, vrše javno. Zavezniški lahko spoznavajo vsako fazo razvoja mirovniških pogajanj ter se vsled tega lahko tudi pozneje vsak čas pridružijo pogajanjem. General Johnson je vprašal, ali sme ta odgovor sporočiti svoji vladi ter je izjavil ob koncu: Čas protestov in groženj proti oblasti sovjeta je minil, če so bile sploh kdaj na mestu. Nato je vprašal general, ali vztraja ljudski komisar pri svoji izjavi glede raznih incidentov in protestov pripadnikov ameriške misije. Tovariš Trocki je izjavil, da so formalnosti te zadeve brezpomembne in da je čas groženj in protestov proti oblasti Sovjeta, kakor se je izjavil general, minil, vsled česar je zadeva poravnana.

Petrograd, 4. decembra. General Johnson, poglavar vojaške misije Zedinjenih držav, je obiskal novo rusko vlado ter uradno izjavil, da se veleposlanik Zedinjenih držav mirovniških razgovorov ne bo mogel udeležiti, ker od svoje vlade nima tozadevnega pooblastila. General Johnson pa je dal komisarju Trockemu razumeti, da se Amerika pridružuje diplomaciji zavezničkov.

Wilson in premirje.

Zeneva, 3. decembra. »Petit Parisien« poroča iz Washingtona, da smatra ameriški kabinet položaj splošno za zelo kritičen. Wilson se boji, da bo rusko premirje pred vsem imel posledice, da bo del vojniških predhodnih stopenj v mirovni pogajanja. Potem pa bo to omogočilo mirno gospodarsko osvoboditev Rusije s strani Nemčije, kar bi motilo gospodarske načrte Amerike in Anglije ter omogočilo agitacijo za stockholmsko konferenco. Samo popolna enotnost na pariški konferenci more realizirati odpad Rusije.

Rusija in ententa.

Bern, 4. decembra. Izjava francoskega časopisa o ruskem položaju so pesimistična, a mirna. Pišejo, da je treba vse storiti za rešitev Rusije, a obenem se pripraviti na najhujše, namreč na nadaljevanje vojne, tudi če bi Rusija ne mogla dati nobene podpore več.

Boji v ruskem glavnem stanu. — Duhonin padel.

Dunaj, 4. decembra. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo 4. t. m. opoldne: Krilenkovo prevzelo ruskega glavnega stana so spremljali ljudi boji, v katerih je padel bivši vrhovni poveljnik Duhonin vojaške smrti.

V glavnem stanu.

Petrograd, 4. decembra. (Kor. urad.) Zveza železničarjev je dobila iz glavnega stana brzojavni poziv, da naj prepreči prodiranje Krilenkovih čet proti glavnemu stanu. Sporoča se, da so haje zavezniški Rusije pripravili, stopiti v razgovor glede premirja. Ta brzojavka vsebuje laž. Od zavezničkov ni dospelo nobeno poročilo, iz katerega bi se dalo sklepati, da so pripravili skleniti premirje. Čete so obkolile glavni stan ter je Krilenko pozneje poročal iz Vitebska, da se je glavni stan vdal. Garda, ki je hotela preprečiti premirje, je razbita.

Ustavodajni zbor.

Kodanj, 4. decembra. (Kor. urad.) Preko Stockholma iz Petrograda: Ruski listi priobčujejo vladni ukaz, s katerim se sklicuje ustavodajni zbor na 11. december ob 3. popoldne v Tauriško palačo.

Kodanj, 3. decembra. (Kor. urad.) Sovjet ruskih komisarjev je sklenil, izpustiti na predlog revolucionarnega komiteja aretirane člane provizorične vlade, kakor hitro bo odprt ustavodajni zbor. Preiskovalni odsek revolucionarnega komiteja je sklenil, ustaviti preiskavo proti nekaterim bivšim ministrom ter obtožiti samo tri, namreč mornariškega ministra Verderjevskega, ker je samovoljno zapustil svoje mesto, zunanega ministra Tereščenko, ker je v škodo Rusije sklepal diplomatske tajne pogodbe in ministra za javno skrb Kiškina, ker je organiziral proti boljševiški vladi oborožen upor.

Tajne pogodbe.

Stockholm, 3. decembra. »Pravda« priobčuje tajne pogodbe, ki so jih sklenile Anglija, Francija in Rusija z Italijo, da si zagotovijo pomoč Italije. O kompenzacijah Italiji piše »Pravda«: Italija dobi svoj delež na vojni kontribuciji, ki jo odgovarjajo njenim žrtvam in njenim uspehom. V slučaju razširjenja francoskih in angleških kolonij na račun Nemčije se zagotavlja Italiji kompenzacija z razširjenjem njenih kolonij pri Britaniji, Libiji in pri vseh kolonijah, ki meje ob francoske in angleške kolonije. Francija, Anglija in Rusija prevzamejo odgovornost, da bodo ščitile Italijo pred vsakim vmešavanjem svete stolice v priloge dosegne predsednega miru in ureditvi vseh z vojnjo v zvezi stoječih vprašanj.

Ukrajina in Besarabija.

Bern, 2. decembra. (Kor. urad.) Ukrajinska rada je izklicala v Kijevu republiko na podlagi federacije z Rusijo. Nova republika obsega gubernije Kijev, Podolje, Volinjo, Cornigov, Poltava, Jekaterinoslav, Herson in Tauris. Kljub odporu častniškega zbora se je ukrajinsko moštvo pridružio »naksmaljetom«.

Bern, 3. decembra. (Kor. urad.) Sem dospela poročila pravijo, da je bila v Kiši, nevi izklicana avtonomija Besarabije.

Ruski veleposlanik v Parizu.

Iz Petrograda poročajo, da so boljše vidiki odločitve komisarija Malakova, ki se je udeležil konferenca zaveznikov. Iz Pariza poročajo, da Malakov svojih poverljivih pisem Polnarcu še ni izročil, ker ni imel pooblastila, zastopati Rusijo na konferenci. Zato se konference tudi ni udeležil. Ker ni bilo poverljivih zastopnikov, so povabile zavezniške vlade, ki niso želele pogajanj brez Rusije, stalnega ruskega zastopnika, da naj se udeležijo seje.

Agrarne operacije.

Kodanj, 4. decembra. »Sozialdemokraten« poročajo preko Stockholma: Ruska vlada je poslala na deželo 500 odposlancev, da pojasne kmetom gospodarska organizacijska vprašanja. 150 odposlancev na naj nepravilnejši red v prometnih zvezah čutili je že izboljšanje položaja. V Petrogradu je že dosti krompirja in premoga in radeje kruha so se podvojile. Bliski poslanec dume Petrovski, ki se je ravnokar vrnil s potovanja v Harkov, poroča, da vlada ob Donu mir. Vso oblast imajo v rokah ukrajske delavske zveze. Strojeno je vse, da Kaljedin ne more ničesar ukreniti proti vladi.

Dogodki na bojiščih.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. decembra. (Kor. urad.) Italijansko bojišče. Artiljerijski ogenj se je mesičoma ojačil. Večjih bojov ni bilo.

Vzhodno bojišče. Včeraj popoldne so se pričela pogajanja o premirju na ruski fronti.

Albanija. Neizpremenjeno. — Šef generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 4. decembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. V več valovih severno od Gheluvelde napadajoče Angleže smo zavrnili. V severnih odsekih bojišča pri Cambraju so potekali manjši boji v predpolju uspešno. V južnih odsekih so trajali med Marcoingom in cesto iz Perona v Cambrai krajevni zelo silni boji. Naše čete so izirgale Angležem žilavo branilne kose jarkov. Zamanj so poskušali sovražniki jih zopet zavzeti. Vas La Vacquerie smo zalutali ter držali proti večkratnim angleškim protinapadom. Vječi smo nad 500 moč.

Makedonska fronta. Ničesar posebnega. — v. Ludendorff.

NASE VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 4. decembra. (Kor. urad.) Pri četah feldmaršala Conrada v Hötzenendorfu uspešni boji. Pripeljali smo nazaj vjete in plen.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 4. decembra. (Kor. urad.) Z nobene fronte ne poročajo do sedaj o nikakršnih posebnih dogodkih.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

3. decembra. Vzdolj vse fronte je bilo bojno delovanje včeraj silnejše. Ste, vilne sovražne čete, ki so bile naznanjene izza asfalzne visoke planote in med Brento in Piavo, so se držale izven obsežja naše artiljerije. Izdatne in trajajoče akcije naše artiljerije na Pasubiju, ob Meletti in na severnih pobočjih masiva hriba Grappe. Sovražne čete v dolini Nons in na severnih pobočjih hriba Pertica smo obložili učinkovito s koncentriranim ognjem. Sovražni kove patrulje s strojnimi kule so bile pogane v beg na hribu Tondareca in v okolici Morenere. V piaski nižini smo vplenili pri Fagari nekaj sovražnih brodov. Na obrežju pogostoma artiljerijski ogenj in izdatno patruljsko delovanje.

Razdelitev italijanskega plena.

Budimpešta, 4. decembra. (Kor. ur.) Kakor poroča na Dunaju mučič se ministar za prehrano grof Hadik, se vršilo razprave glede izkoriščanja okupiranega italijanskega ozemlja in razdelitve plena. Za izvedbo tega dogovora odposlje ogrska vlada svojega lastnega pooblaščenca in več strokovnih organov k tamkajšnjemu vojaškemu vrhovnemu poveljstvu. Urotovljanje vpletenih zalag živl se še vrši. Ko se pokrijejo potrebščine tamkaj bojujočih se armad, se porazdelje te zaloge med zavezniki v odgovarjajočem razmerju in dajo na razpolago zaledju.

Na južnem Francoskem.

Madrid, 2. decembra. (Brezlični brz. zastopnika c. kr. brz. kor. ur.) Glasom poročil lista »Nation« pripravljajo baše v južni Franciji med Bayonnejem in Daxom taborišče za 25.000 Amerikancev in v Pavu za 60.000 Amerikancev in Angležev. Obenem naj se pripravi med Bayonnejem in St. Jean de Luzom tabor za nov oddetek ameriških čet.

Pomoč Brazilije.

Madrid, 1. decembra. Iz Rio de Janeiro poročajo, da je sklenila Brazilija s francosko vlado pogodbo, glasom katere prepušča Brazilija Francoski 30 zaplenjenih nemških ladij za dobo enega leta. Te ladje, ki obsegajo 25.000 ton, bodo vozile živila v entente države.

Za deklaracijo in za politiko Jugoslovanskega kluba.

Občinski odbor na Grosupljem je v svoji seji dne 2. decembra 1917 soglasno sklenil sledečo resolucijo: Pridružuje se iz vsega srca deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, z odločno zahtevo združitve vseh Jugoslovancev v samostojno državo pod habsburško dinastijo. Deklaracija je resnična in veren izraz prave in neomajne narodove volje in narodovega stremjenja po svobodi in neodvisnosti. Zaupno se zanašamo na to, da bodo vsi

naši državni poslanci zastavili vse svoje sile v doseg našega vzvišenega narodnega cilja. — Najostreje pa obsojamo izstop poslanca dr. Šusteršiča. — Zupanstvo Grosuplje, dne 2. decembra 1917. — Jože Okorn, županov namestnik. Alojzij Koprive, občinski svetovalec.

Občinski zastop Tržišče. zbran v svoji seji dne 2. decembra 1917, soglasno in z navdušenjem pozdravlja deklaracijo naših poslancev v državnem zboru z dne 30. maja t. l. za združeno Jugoslavijo pod žezlom Habsburžanov. Vsi stojimo neomajno za našimi poslanci v vresničenje naših ciljev. Zahlevamo in pozivljamo zastopnike vseh strank, da so edini, ko gre za našo bodočnost. Pozdravljamo s hvaležnostjo prizadevanje papeža Benedikta XV. in cesarja Karla I. za doseg skorajšnjega miru. — Za Krekov spomenik darujemo znesek 50 kron. — Občinski odbor občine Tržišče, dne 2. decembra 1917. — Zupan: Anton Jelenc.

Občinski odbor trga Rajhenburg je v svoji seji dne 24. novembra enoglasno sklenil: Občinski odbor se pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja za združeno Jugoslovancev v samostojni in neodvisni državi pod habsburško krono.

Občinski odbor v Kape- lah pri Brežicah je pri svoji seji dne 19. novembra t. l. soglasno sklenil in odposlal Jugoslovanskemu klubu na Dunaju resolucijo, v kateri navdušeno pritrjuje jugoslovanski deklaraciji ter prosi slovenske poslance, naj ohranijo v tem velernem času edinost med seboj in kolikor mogoče tudi s poslanci drugih slovanskih strank državnega zbora.

Praško pismo.

(Od našega praškega dopisnika.)

H. V Pragi, 30. nov.

Afera dra Šusteršiča je vzbudila v čeških listih in v vsej češki politični javnosti veliko pozornost. Praški, moravski, dunajski češki listi poročajo o njej obširno in ostro nastopajo proti jugoslovanskemu uskoku. Ze po Krekovi smrti so bili mnogi češki politični činitelji v skrbeh, ali ne bo sedaj zopet zmagoval dr. Šusteršič in so sprejeli vesti, da temu ne bo tako, s tem večjo radostjo. Sedaj, ko se tudi na Češkem pojavljajo razni malodušneži in oportunisti in stoji Česky Svaz ter Jugoslovanski klub trdno bok ob boku, spremljajo naši politiki ljubljanske dogodke s posebno pazljivostjo. Vse je prepuščeno o pomembnosti in važnosti Šusteršičeve afe- re, ki je svarilo tudi za nas. Naši politiki smatrajo tragikomedijo dra Šusteršiča za pojav, ki ni osamljen, ki nima svojega izvora v Ljubljani, temveč je vzrastle iz korenin, ki se nje pletejo iz čez Ljubljano in Zagreb, temveč gre do Dunaja tudi v Prago. Brno in Olomouc. Dr. Šusteršič bi se ne bil upal tako odločno nastopiti, če ne bi vedel, da je trdno zavarovan in da mu bo do moč, ki jo je izgubil doma in ki je doma ne more več dobiti nazaj, nadomestiti tisti, za katere kot uslužbenec dela. Istočasnost nastopa dra Šusteršiča, dra Stadlerja, češkega plemstva in drugih raznih pojavov v državnem zboru, ni brez pomena. Vsi ti pojavi gredo le za enim ciljem: Proti enim avstrijskim Slovanom, proti njihovu stremljenju po osvoboditvi in v pomoč Nemcem in Madžarom. Tako vporablja vlada stare rekvizite za svoje nametke proti Slovanom. Zato je uspeh narodne misli proti dru Šusteršiču za nas kar najbolj razveseljiv. Ojačal je naše zaupanje v končno zmago skupne stvari.

Češko politično življenje ima vedno enako lice. V ospredju javnega interesa se nahaja še vedno koncentriranje strank na eni strani socialističnih, na drugi meščanskih. Kar se tiče združenja delavskih strank, se mora žal reči, da ni niti najmanj napredovalo, ako ni nazadovalo. Mogoče je, da pride do zblizanja med narodnimi socialisti in socialnimi demokrati na zaupniških shodih, ki ste jih sklicali obe stranki za nedeljo 2. decembra. Dogovorjeno je, da naj vsak zbor zaupnikov izda resolucijo: Narodni socialisti naj se osobito izjavijo o razredni borbi in o mednarodnem vprašanju ter o revolucionarni teoriji internacionalne socialne demokracije. Socialni demokrati pa se naj s svojo resolucijo postavijo na tla češkega državnega prava in moderne narodne ideje. Zdi se nam napadno, da pričnejo izhajati sedaj novi listi na podlagi starih strank: Modračkovi »Socialističeskí Listy« kot glasilo socialnodemokratske opozicije in Stříbrnega »Český socialist« kot organ stare narodne socialne stranke.

Med meščanskimi strankami se živahno gibajo češki realisti, ki pripravljajo obnovev svojega strankarskega delovanja. V kratkem bodo sklicali v Prago shod svojih zaupnikov in pričeli bodo tudi izdajati svoj tednik. V političnem oziru se vse češke stranke dobro držijo narodne discipline ter se podvrgavajo vrhovnemu ad hoc izvoljenemu izvrševalnemu odboru, ka-

kor se je videlo ob priliki posvetovanja o delegacijah. Vlada je očividno o čeških razmerah slabo informirana. Češko politično življenje se deli sicer po socialnih in gospodarskih interesih, narodni program pa je vsem strankam enak: samostojnost, popolna svoboda. Sedaj se živahno deluje za definitivno ureditev narodnega odbora, ki naj kot vrhovni in osrednji narodni organ prevzame vodstvo češke narodne politike.

Nemci na Češkem so vedno enaki. Skoraj vse njihove avtonomne korporacije so že proglasile trdo in neomajno, da protestirajo proti »vleizdajskemu divjanju« Čehov, ki da hočejo raztrgati Avstrijo s pomočjo sovražnikov. Nemška agitacija je prav spretno aranžirana; oglašajo se že najmanjše nemške varice in zgodilo se je, da se je neki nemški shod na južnem Češkem izrekel za priključenje južne nemške češke pokrajine h Gorenji Avstriji. Tako trdno so Nemci prepričani, da bo prišlo do samostojne Češke Vlačni organi na Češkem so inscenirali akcijo, ki naj dokaže, da sta glad in beda v nemških okrajih večja, nego v čisto čeških. Vlada je tako razdelila deželo popolnoma v nemško radikalnem mislu že v svoj »Deutschböhmen« in »Tschechischböhmen«. Koliko je resnice na trditvah, da se češkemu delu dežele bolj godi, dokazuje dejstvo, da so ravno te dni izjavili zastopniki sedmerih praških okoliških mest, od katerih ima vsako čez 10.000 prebivalcev iz najrevnejših slojev, da odklanjajo vsako odgovornost za posledice, če bo vlada dajala mesto živl le obljube. Pri tem se je konstatiralo, da je češki cesarski namestnik sicer šel gledat bedo Nemcev ste kilometrov od Prage, ni pa bil pogledat šel nikdar, v kako obupnem položaju se nahaja prebivalstvo v Pragi in neposredni okolici, kjer lakota vedno strašnejše nastopa in kjer otroci in stari ljudje gladu umirajo. Sploh postajajo razmere od dne do dne nevdružnejše. Na Češkem se nakopile največj premo- ga v celi monarhiji, toda v deželi ga ne ostane nič. Zaradi pomanjkanja premo- ga in železa bodo polagoma ustavile delo vse tovarne. Nekatere v Pragi in Piznu delajo le še s tretjino delavcev in sedaj se govori, da bodo ustavile še ta reducirani obrat za najmanj šest tednov. Sprva se je reklo, da dobijo delavci v času, ko bo delo počivalo, celo plačilo, polovico od podjetij, polovico od države. Sedaj pa je bilo odločeno, da do- bijo mesto plače samo aprovizacija, za katero bodo morale skrbeti občine, ki pa radi tega ne dobijo nič več živl na razpolago. V čeških okrajih so že sedaj znižali porcije, bogve, kako bo, kadar bodo morali hraniti še na tisoče in tisoče ubogih delavcev!

Z Goriškega.

3. decembra.

Iz renške občine: Do konca novembra je prišlo okoli 200 Renčkovcev in Gradiškovcev ogledati si svoja razdejana posestva in domove. Župan renški se je razgovarjal z njimi o vrnitvi in o početku obdelovanja posestev. Z velikim veseljem so sledili besedam o vrnitvi in novem obdelovanju zemljišča, ali ko so izvedeli, da kljub vsemu prizadevanju županov in drugih ljudskih zastopnikov ni še nikakih navodil in nikakega dovoljenja za skorajšnji vrnitev ne za nje, ne za druge, so povčeli glave in odhajali žalostni nazaj v begunstvo. Dobili pa so tolažbo, da se stori vse, da merodajni faktorji čim prej uredijo vse tako, da se bodo mogli vsaj za prvo delo potrebni ljudje vrniti v kratkem. Grad pri gradiškem mlinu je služil za bolnišnico. Grad in barake zraven, vse je nedotaknjeno, in kakor nalašč pripravljeno je vse to tukaj za domačine, ki bi si lahko pomagali z gradom in barakami. Prosto- ra bi bilo v gradu za občinski urad in še za kakih 400—500 ljudi. Župan je naprosil vojaško oblast, da bi odstopila županstvu grad in barake v že označeno svrhu. Ali rešitve do današnjega dne še ni. Na Gradišču in v Renčah je po natančnem pregledu (ne v Britovu in ne okrog gradiške cerkve) nad 100 hiš, katere bi se dale za silo takoj popraviti, ako bi imeli na razpolago tramovje, deske, vrata in okna. Hiše namreč imajo samo strehe in še te so več ali manj pokvarjene po šrapnelih. Župan je vse to na pristojnem mestu obrazložil in prosil pomoči. Po- lje v gorenjem koncu, od velike poti- gor, je le malo poškodovano, bolj je preluknjano po granatah v dolenjem koncu. Njive so vse obrabčene s plevom in travo in ako ne bodo v zimi preorane, ni pričakovati prihodnjega pridelka, to pa zaradi tega ne, ker je naša zemlja težka in ako ne prezimi, je obdelovanje na pomlad izključeno. Župan je opozoril že pred štirimi tedni merodajne kroge na ta vlevažni zimski obdelovalni čas ter prosil, naj se prične čim prej z oranjem itd. Vино- gradi so po večini opustošeni in trtje zastarelo. Ako se vinogradi z vsu- galico takoj ne obrežejo, okopljajo in pognoje, so za vselej uničeni. Ali kaj pomaga samo razgovarjati se o tem, ko pa nimamo doma gospodarjev, de- lavcev, stanovani, gnojia, orodja, šta- rij, rešeti itd., da začnemo takoj z de- lom. Ravnanje potrebno je očiščenje naših šrapnelov. Vse vprek leži polomlje- no od šrapnelov in granat. Poskrbeti

bi bilo treba, da se v zimskem času očisti in poseka, da iz štorov zopet novo vzraste. Za travnike in pašnike je istotako treba izbrati zimski čas z grabljami in branami. Služiti nam morajo tudi okopi in izorana gnojna. Na- sejejo se lahko buče, fižol, tudi turšica bi uspevala po tistih tomunih in po prerahljani zemlji. Po vojaštvu lepo vreden občinski cesti naj se sprejmeta med okrajne ceste. Ti dve cesti sta: cesta iz Dornberka čez Gradišče-Ren- če - Miren in cesta Renče - Zigonj-Temnica. Potrebujemo tudi vodovod, napeljan iz vitovskih in šempaskih vo- da. Snacapani, Merliaki, Ozrenj, Vini- šče, Britof, vse pokončano. Prav bi bilo, da bi se nova poslopja postavila ob glavnih cestah in ne tam, kjer bi se ravno komu zljubilo pa bi se potem vedno kesal. Arčoni, Lukežiči, Moho- rini, Zigonj in Martinuči so nad polo- vico porušeni. Po vseh drazah in bre- žinah od Špacapanov do Oševljaka je vse v kavernah in barakah, skrivnicah in stezah. Ker ni stanovanj v Renčah, se dohajajoči Renčkovci poslužujejo oficirskih barak. V neki taki baraki v Zdobniku pod Mandrijo so prenočili pred 14. dnevi župan, eden podžupa- nov in Katinca, katera jima je dobro- došla in skuhala čaja in kave...

Vitšči, ki jih dobe meščani v Go- rici, so vedno groznejši. Odnajajo in odvražajo, kar se dobe, a se pripeti, da kdo še kaj dobi tam, ali ker ne more takoj vsega spraviti proč, pusti tam: ko se vrne, na ni ničesar več. Varnosti še vedno ni nobene. Kdaj bo še kaj novega življenja iz te groblje? Najprvo naj bi se popravila okolica, vasi in sela v okolici so potrebna nam vsem naj- prvno, potem naj pride mesto na vrsto. Politicani faktorji naj se orimejo te misli in župan naj jo zastopajo z vso energijo.

Zopet le — Italijani?

g Dunaj, 3. decembra.

Doznan sem, da se pripravljajo za obnovo Primorja docela itali- janska organizacija ob sode- lovanju trgovskih zbornic v Gorici in v Trstu. Vodili bi vso akcijo Nemci in Ita- lijani ob vodstvu birokratov. Vlada bi dala za »prvo silo« 20 milijonov na raz- polago. Umeje se, da bomo Slovenci svečano protestovali proti taki modro- sti naših državnikov, ki dokazujejo, da se niso iz zgodovine zadnjih desetletij prav ničesar naučili. Človek se more naravnost prijeti za glavo, ko vidi, kak- šne ljudi kličejo na delo, da bodo delili dobrote države — tem preklicanim Slo- vencem. Jutri sporočim, kaj več. Lepe čase doživljamo! Evo, kako potreben je novi osrednji odbor na Dunaju!

Politične vesti.

— Čehi in sprejem v dvornem gra- du. Sprejema v dvornem gradu se niso udeležili nemški socialni demokrati ter pet čeških delegatov: dr. Strasky, Kiofač, Stifirny, Habermann in To- mašek.

— Nova konsolidacija nemških strank. Kakor poroča parlamentarna korespondenca, se sestanejo jutri nem- ško - nacionalne stranke glede sklepa- nja o novi zvezi nemško - naci- onalnih strank. Nova ustanovi- tev ne bo konstruirana po načinu bivše- ga nemškega »Nationalverbanda«, nego se nemške nacionalne stranke trudijo doseči trdnější ustroj, kakor so ga ime- le dosedanje oblike, in ki ga je sestav- ljal združevanje osek načelnikov šestih posameznih strankarskih skupin.

— Dva nova nemška lista v Mari- boru. Iz Maribora poročajo: Sedanjil glavni urednik »Marburger Zeitung«, inženir Peyer, namerava začeti z 10. decembrom izdajati list »Der Montag«, kateri bi izhajal vsak ponedeljek zjut- raj. — Konsorcij za nov list proti »Marburgerci« se je že osnoval. Nov list, ki se bo tiskal v Mostböckovi tis- karni, se bo zval »Das deutsche Tag- blatt«. Urejeval ga bo Jahn. Financirala ga bosta tovarnar Berg in advokat dr. Mravlag. Pri oblasti je ustanovitev li- sta že naznanjena. Čakajo še samo na potrebne stroje.

— »Český Socialista« prepovedan. Kakor smo javili, je poslanec Stříbrny naznanil oblasti, da bo mesto ustavlje- ne »Česke Demokracie« izdajal na svoje ime nov tednik »Český Sociali- sta«. Vlada Stříbrnovega naznanila ni vzela na znanje ter je list prepo- vedala.

— Vsenemci proti avstrijski poli- tikl. Berolin, 4. decembra. V tako- zvanem neodvisnem odseku za nemški mir« je izjavil tajnik svetnik Schäffer, da se morajo Nemci boriti proti avstro- ogrski politiki, ki je Nemčiji na kvar. Ako postane cesar Karl poljski kralj, bo orijentiran v Nemcem sovražnem zmisl- lu. Sprejeta je bila tozadevna resolucija in poslali so Hindenburgu telegram, ki zahteva »nemški«, t. j. aneksijski mir.

Vesti iz primorskih dežel.

Begunska družina Pipp iz Gorice naj se v važni zadevi zgleda pri »Posre- dovalnici za goriške begunce« v Ljubi- ljani.

Isti se delavec na parno žago. Na- tančnejša poročila daje »Posredoval- nica za goriške begunce« v Ljubljani.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 4. decembra.

Župan gosp. dr. Ivan Tavčar odpravi ob 6. zvečer sejo občinskega sveta, imenuje za overovalca zapisni- ka občinskega svetnika gg. Bonača in Zupaničiča ter naznani, da je spo- ročil deželnemu predsedniku povodom rešitve cesarja iz smrtne nevarnosti občutke sreče in zadoščenja ljublan- skega občinskega sveta, da o tem iz- razu obvesti najvišje mesto.

Došel mu je dopis kluba občinskih svetnikov S. L. S., ki ga obvešča, da je bil izvoljen g. Jernej Šerjak za nje- govega predsednika.

Dela pri šempetrskem mostu so v toliko izvršena, da se bo vršila 15. ja- nuarja 1918 obremenilna poskušnja, kateri bo lahko sledila slovesna otvo- ritev, deloma pa se bo promet preko tega mostu začel morda že prihodnji ponedeljek.

Župan predloži občinskemu svetu nekatere došle knjige in prebere se- znam daril.

Za neko humanitarno napravo za železničarje Južne železnice votira ob- činski svet na županov predlog po 200 kron v roke železniškemu ministru in upravnemu svetu Južne železnice.

Tlakarina in deželna vlada.

Župan gosp. dr. Tavčar poroča nato, da je občinski svet sklenil svoj čas vložiti prošnjo, da se mu dovoli pobirati v letih 1915. do 1919. tlakarino. Sprejet je bil ta predlog meseca marca 1914. Takrat se je deželni odbor vehe- mentno upiral tlakarini in jo odklonil z odločbo z dne 24. aprila 1914. Proti tej odločbi se je vložil rekurs na mini- strstvo. Zadeva je počivala do sedaj pri ministrstvu ali kje drugod. Tlaka- rina bi bila dohodek, ki bi dal mestu na leto 60.000 do 70.000 kron, ne bi nikogar posebno obteževal, mestu pa bi bil v teh težkih časih le v pomoč. Kakor rečeno, je bil deželni odbor ve- hementno nasproten tej uvedbi in tudi deželna vlada jo je odklanjala. Sedaj je pa prišla končno vendar neka rešit- ev, ko sem moral zadevo strastno ur- girati pri ministrstvu, češ, da bi vendar še rad doživel rešitev rekursa. Kakor berem v rešitvi, ki mi je došla, je bila stvar rešena že z odlokom ministrstva za notranje zadeve dne 24. junija 1916. Danes imamo 4. decembra 1917. Od sile je, da se rešijo taki akti pri naši deželni vladi šele po več kot enem letu. Ministrstvo je rekursu deloma ugodilo, da se glede deželnih cest ne more ničesar ukreniti, če deželni odbor ugovarja, glede državnih cest pa da je kompetentna deželna vlada. Ta se je postavila na stališče, da ne more do- voliti pobiranja tlakarine na državnih cestah, češ, da bi to tudi ne imelo po- sebnega efekta. Treba je, da javno iz- rečem, da take rešitve nisem pričako- val, posebno pa se čudim, da je morala deželna vlada o stvari tako dolgo pre- mišljevati. Nasprotno je res, da tvorijo državne ceste štiri glavne dohode v mesto in bi bilo od tlakarine pričako- vati precej dohodkov. Čudim se uteme- ljevanju vlade, ki dobro ve in je bila opetovano opozorjena, v kako težav- nem finančnem položaju se nahaja mestna občina. Vlada zahteva od mest- ne uprave neprestano, da naj dá, dá in dá, neobhodno potrebnih dohodkov pa ji ne dovoli. S tem odlokom se ne morem zadovoljiti, zato predlagam, da se vložil rekurs na ministrstvo. Danes je mestna občina v taki stiski, da ne more spraviti skupaj niti denarja, da bi mogla dati uradnikom iste dragin- ske podpore, kakor jih daje država. Upem, da bodo tudi v deželnem odbo- ru končno sprevideli, da nobeden z glavo ne prodre zidu in da bodo od- nehali od svojega čudnega stališča, da bodo prenehali spravljati mestno ob- čino vedno v stiske, zlasti tudi v tej zadevi, ker je vendar jasno, da imajo okoličani mnogo dobička od naših cest. Proti vsaki kritiki pa je, da se porabi volni čas za to, da se vzamejo mestni občinski dohodki, katere je imela celih 60 let. Župan si izprosi dovolje- nje, da sme vložiti proti odločbi dežel- ne vlade rekurs in da sme obnoviti prošnjo do deželnega odbora, da se naj na deželnih cestah dovolji pobiranje tlakarine vsaj še za 2 leti. Soglasno odobreno.

Zapičnik zadnje seje se odobri.

Podžupan gosp. dr. Karel Tril- ler poroča glede prevzema dolga mestne občine ljubljanske pri Kranjski hranilnici potom cesitje po Mestni hrani- lnici, ker se Kranjska hranilnica brani, kakor je bilo sklenjeno, prikloniti obresti h kapitalu. Upravni odbor Mestne hranilnice je predlog odobril in tudi deželna vlada je obljubila odobri- tev. Sorejeto.

Kanalske pristojbine, za katere je pobiranje dovoljeno do konca 1918., se naj izposlihejo od deželnega odbora še za leta 1919., 1920. in 1921.

Računski sklepi za leto 1915/16.

Podžupan g. dr. Karol Triller po- roča nato o računskem sklepu mestnega zaklada, ki izkazuje napram proračunu 1.935.323 K 86 v. izdatok 2.127.167 K 17 v. Promet je znašal 2.377.294 K 14 v. Razna mestna podjetja v tem računu niso vpo- števana. Občinski dolgovi znašajo 540.645 kron 52 v. Za zdravstvo je izdala mestna občina 101.114 K 64 v. v obrodnele name- ne 134.407 K 19 v. za šolstvo pa 164.546 K 56 v. Primanjkljaj znaša kljub temu, da je snela mestna občina pobirati samo 35% dohodka le 191.038 K 93 v. ter ni točno ni- manjkljaja gotovo ne bilo, nasprotno bi bilo morda nekaj preostanka, če bi se tilo do- volilo pobiranje zvišane dokače. Posebno so vplivale na končni primanjkljaj vojaške zadeve, ki so silno narasle v računu.

Podžupan g. dr. Triller opozarja, da ima mestna občina rastreseno delovo

Zahvala.

Za premnoge izraze pri-
srčnega sočutja, ki so mi došli
povodom prerane smrti moje
ljubljene soproge, za obilne
dokaze pravega, iskrenega pri-
ateljstva, izražam tem potom
vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom najpričnejšo za-
hvalo.

TRBOVLJE, 3. dec. 1917.

4134

Vinko Orešnik.



Kemi dr. ing. Hirsch, Olovas. Kee-
mično-tehnična preiskava je izprčila, da j.
"Seydlin" prav izredno uporabna ustna
voda, ker so njeni podatki popolnoma ne-
škodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Malo stanovanje

z 2 sobama in pritliklinami 1300 stalin
siranke za februarjev termat. Ponudbe
"100/4117" na upravnistvo "Slov. Naroda".



Zelo potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znan-
cem in prijateljem, da je naš preljubljeni sin oziroma brat

Anton Ukovič

c. kr. poročnik pri 2. gorskem strelškem polku

dne 19. novembra t. l. na vzhodnem bojišču pri strogi vršitvi
vspešnega svojega poklica kot poveljnik poverjenih mu infan-
terjskih topov, bil zadet od sovražne granate ter zdihnil svojo
blago dušo v čast domovini in v hud naš udarec.

V LJUBLJANI, dne 5. decembra 1917.

France Ukovič, c. kr. davčni upravitelj, oče. — Analijsa
Ukovič, roj. Supanek, mati. — Dolores, Alma, sestr. —
Milan, France, brata. 4133

Zahvala.

Za obile izkaze tolažilnega sočutja ob prerani, nenadni
smrti našega dobrega nepozabnega soproga oziroma očeta,
gospoda

Srečka Malenšek

nadučilca v Zg. Tuhinju

izrekamo vsem, ki so se nas spomnili z izrazi sočutja, naj-
srčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo prečast. g. duhovnikom iz Zg.
Tuhinja in Šmartna, sorodnikom, domači g. učitelji, učitelj-
stvu iz Šmartna, Spitaliča, Motnika, Krašnje in Moravč, ki se
niso ustrašili slabega vremena, ne dolgega pota, slavnemu
občinstvu, ki ga je tako v obilnem številu spremljalo na
zadnji poti, gasilnicima društvoma iz Zg. Tuhinja in Šmartna,
kakor tudi vsem darovateljem vencev.

Se enkrat: Tisočero hvala vsem!

ŠMARTNO V TUHINJU, dne 15. novembra 1917.

4119

Žalnoči ostali.

Št. 17.373.

4125

Razpis. ubožne ustanove.

Občinski svet ljubljanski ima za leto 1917 odlati K 500 značajče
obresti Dragotin zagarjeve ustanove za reveže.

Pravico do podpore iz tega zneska imajo v prvi vrsti potrebni bližnji
sorodniki ustanoviteljevi, za njimi potrebni daljni njegovi sorodniki, in če tudi
teh ni, sploh reveži iz bivših predmestij Krakovo in Trnovo, iz vz mši Ope-
karsko cesto (takoimenovano »Gmajno«), kjer so novi naseljenci.

Prošnje je vlagati pri vložnem zapisniku mestnega magistrata do vsčetega
20. decembra 1917.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. novembra 1917.

VILA

z dvema stanovanjema in lepim vrtom
v Kolesarjski ulici 36 na prodaj. Cena K
70.000. Pojasnila daje upr. »Slov. Narod a.«

1370 se

meblvano mesečno sobo

s posebnim udom za stalno nastavlje-
nega uradnika. Ponudbe na upravn. »Slov.
Naroda« pod »Medveda/4135«

Prodaja se inkoj

vot lepih dobelih odrahih

HRASTOV

stojelji na ravnem ob cesti v ljubljanski
občini. Poizve se pri Josipa Polaku, tr-
govcu v Ljubljani, Sv. Petra cesta 7, od
pol 12 do pol 1 ure. 4136

??

'Milka'

??

Izpuščaje

hraste, arbutice, grinte in druge
kožne bolezn. odpravi hitro in si-
gurno Paratol, domače maslo. Ne
umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi
čez dan. Veliki lonček K 3.50, dvojnati
K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za
varstvo občutljive kože, škrtljica K 2.50.
Oboje se dobi proti vpslatvi zneska v
lekarnarja M. Klein Paratol tvornici
v Budimpešti, VII-24. Róssa utca 21.

NEFENDE PARATOL

izbera rokavic in raznovrstnih
parfemov

O. BRACHKO
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 12.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 3.

priporoča velike zaloge

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, For-
malin, Formalinove pastilje,
karbolovo kislino, karbolovo apno
itd. itd.

Velika zaloga fotografskih
potrebščin in aparatov.

BUKOV GOZD

na izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem
ne daleč od železniške postaje. — Vzame se tudi večja njiva v najem v okolici
Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Poštni predal št. 151. 3505

Dobro izurjena

PRODAJALKA

se sprejme pri Henriku Kenda modna
trgovina v Ljubljani. Ponudbe v nemškem
jeziku. 4124

Kupim

.. dve hiši ..

v dobrem stanu v Ljubljani, eno v vrednosti
od 12.000 do 15.000 K, drugo cirka 50.000 K
Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda«
pod »v dobrem stanu 4121«

Kupi se

pisalni stroj

tudi popravila potreben, po dobri
cent. Porudbe na »Poštni predal
št. 76« Ljubljana. 4068

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
trrdka »Ljubljanska industrija
probkovič zamaškov JELAČIN &
Ko, Ljubljana. 2278

Prodajam

salonsko kredenco,
zimsko suknjo,
namizni nastavek.
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 3757

REALITETA.

E. Z. 415. Petersko predmestje I. del s hišo
Wienerstrasse 60 s stranskimi poslopji in
velikim prostorom za tesarsko obrt poleg
razsežnih šup se ceno prodaja. Pojasnila daje
dr. Rud. Bast, odvetnik Gradec, Lessing-
strasse 7. 4088

**500 kron!**

Vam plačam, ako mi uniče-
valec korenin Rie Balsam
ne odpravi v 3 dneh brez bo-
lečin Vaših kurjih oči,
bradavic, obilščancev.
Cena lončka z jamstvenim pismom 2-75 K
3 lončki K 5-50, 6 lončkov K 8-50. Na
stotine zahvalnih pism in priznanj.
Kamary, — Kolica (Kassa) Postfach 1.
12.541, Ograko. 3938

Razpis.

Mestna hranilnica v Kamniku razpisuje

službo uradnika

z nastopom službe dne 1. janu-
arja 1918. Plača po dogovoru. Pro-
silci, ki so dovršili vsaj 4. razr. kake
srednje šole in ki so v hranilnični
stroki že delovali, naj vložijo lastno-
ročno pisane s prilogi opremljene
prošnje do 15. decembra 1917 pri
podpisani hranilnici. 4118

Ravnateljstvo.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 10, 14, 18,
20 in 24 kron; lasne podloge
Krepp ali Python in lasne mre-
žice v vseh barvah; »NERIL«
barva za lasne in brado od Dr.
Drallera rjava, temnorjava ali
črna po 2 in 4 K itd., vse še so-
lidno, zanesljivo blago priporoča

Štefan Štrmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpsklicanja v vojaško
službovanje je lokal odprt samo za
prodajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.

Pisalni stroj se kupi

proti dobremu plačilu. Sistem in navedba
cene se želi Jos. Fuki Celje Selter-
gasse Nr. 2. 4116

Kupi se

.. majhna hiša z vrtom :
v sredini mesta ali predmestju. Ponudbe
na upravn. »Slov. Nar. pod »A. Z. 101/3987«

Dobro ohranjena 4109

.. lončena peč z grelcom ..

in nova ŽELEZNA PEČ se prodaja.
Jenjkova ulica 18.

.. Prodajam vagon .. 4098

suhih hrušk

Kurci naj pošljejo svoj naslov na upravn.
»Sl. Naroda« pod »Suhe hruške/4089«

Prodaja se 4115

.. štedilnik ..

za večjo družino privat ali gostilno.
Poizve se v Kolodvorski ulici št. 26.

Prodaja se

otroška pisalna miza

(Reformschreibpult) večje računalno in
tabla. Marijin trg št. 3/II. desno. 4122

Meblirana soba

z električno razsvetljavo in posebnim vho-
dom se odda solidnemu gospodu Po-
ljanski nasip št. 10/1, nadstir. desno.
Vhod na dvorišču. 4123

Prodajam moško kolo**in mali štedilnik**

Tržaška cesta štov. 4. I. nadst. 4127

30 kron nagrade

dobi, kdor izsledí nečednoža,
ki večkrat onesnaži vežo v hiši
Selenburgova ul. št. 1. 4085

Izdeluje in prodaja

električne kuhalne plošče

za 110 in 220 Volt. od 60 K naprej. Poština
prosta. Joh. Semerl elektriker Hackeng
5/31 XV. Dunaj. 4063

Za 2 — 3 osebe se laže v bližini

Blavelsove ceste

kosilo in večerja

pri privatni stanki. Ponudbe z navedbo
cene na upr. »Slov. Nar.« pod »M. S./4082«

Kupi se vsaka množina

kostanjevih kolov

od 2-30 m. dolgih v primerni debe-
losti za vinsko trto. A. Sušnik, Ljub-
ljana, Zaloška cesta št. 21. 4128

Dobro ohranjen

.. pisalni stroj ..

se prodaja. Poizve se v pisarni odvetnika
dr. Otona Fetiha - Frankheima,
Sodna ul. št. 11, I. nadst. 4101

.. Piškote ..

bonbone, čokolado, marmelado in
razna darila za Miklavža pripo-
roča: Gizela Darbo Ljubljana,
Mestni trg štov. 13. 4100

Kupim večje ali pa tudi manjše posestvo

z hišo in gospodarskim poslopjem

ki je pripravno za večjo trgovino ob
prometni cesti v večjem kraju na Kranjskem
ali Spodnje Stajerskem. Cenjene ponudbe
pod »Trgovina/4052« na upr. »Slov. Nar.«

Kupim dobro posušeno, sušno in zdravo

olupke od hrušek in jabolk

po 2 K, prešene (katere se zamorejo
tudi v slabem vremenu na podih l. t. d.
sušiti) pa po 80 v kg. Cenjene ponudbe
z navedbo množine in vzorci, se prosí na
trdiko Fran Kos, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Za fotografije amaterje!

Lehnerjeva povečevalna, pomajše-
valna reprodukcijaka kamera, iz ore-
hovine 1. kasete 1 stativ 1 stroj za
gorko zatščiranje 1 laboratorijski kov-
ček, ter več drugih fotografskih pri-
prav vse skoro nove in razstavne, se
prodaja po jako nizki ceni. Naslov v uprav-
nistvu »Slovenskega Naroda«. 4130

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavnica: K 12.000.000.

JADRANSKA BANKA**Podružnica Ljubljana.**

Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mora-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPOJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke
c. kr. razredne loterije.

Centrala:

Trst.

Podružnice:

Dobrova
Dunaj
Kotor
Metković

Opotija
Spiljet
Sibenik
Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.**IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.****DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.****PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.**

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 10.000.000 kron.

Rezervni fondi okroglo 1.500.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, (sedaj v Ljubljani) in Celju.

Vloge na knjižico in tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev. Financiranje obratnih dobav. Aproximacijski krediti.

Oficijelno subskripcijsko mesto za podpisovanje

VII. avstrijskega vojnega posojila.

Podpisovanje se vrši od 5. novembra do 3. decembra 1917.

Kostanjev, hrastov in bukov les

kupi vsako množino franko vagon

Strojlina tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Modistka Pavla Novak

Križevniška ulica 9, I. nadstropje
se priporoča conjenim damam za vsa v njeno stroko
spadajoča dela. Sprejema tudi stare klobuke v prebar-
vanje in prekrojenje.

Cene nizke!

Postrežba točna!



Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
borno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.

št. 17.374.

4126

Razpis ustanov za revne otroke.

Ljubljanski občinski svet ima oddati eno mesto **Jožeta Jalleneve**
ustanove v letnem znesku 84 K.

Pravico do te ustanove imajo od rojstva do 14. leta starosti revni otroci
brez staršev, rojeni v fari Marije Oznanenja, sv. Petra ali sv. Jakoba v Ljubljani.

Prošnje imajo vložiti varuhi takih otrok pri vložnem zapisniku mestnega
magistrata najkasneje **do konca decembra 1917.** Prošnje so koleka proste.

Prošnji je priložiti otrokov rojstni in krstni list in mrljiška izpiska o smrti
staršev. Tudi je povedati, kdo za otroka skrbi in iz kakšnih sredstev.

Pri otrocih, ki že v šolo hodijo, je priložiti tudi zadnje šolsko naznanilo
ozi. zadnje šolsko izpovedilo.

Na zakasnele prošnje ali take brez zahtevanih prilog se ne bo oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 28. novembra 1917.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

samo Pod Trančo št. 2
poleg Cevljarskega mesta.

Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, travov I. t. d.
Zunanja narečila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumin,
janež in druga semena kupuje
vedno in v vsaki množini, ter plačuje
po najvišjih dnevnih cenah
trgovska firma

J. Kušan, Krauj, Gorenjsko

Vinski kamen

suhe gobe, kumino, med, vošev,
sveže in suho sadje, smrekove
sterže, spleh vse deželne in gozd-
ne pridelke, kakor tudi vinske
sede in vse vrste praznih vreč,
kupi vsake množino po najvišjih
cenah veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

NA IZBIRNO pošilja tudi na deželo:
K. asne 2652

BLUZE
plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, modne pred-
mete, športne klo-
buke in stenske. Zelo solidna trrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške oblekce

in kratne oprave.

Nadomestilno

toaletno milo

parfimirano

v elegantnih kartonih

fino opremljeno

ducent 14-40 kron.

Žigovci večji popust!

Dobiva se pri tvrdki

Milan Hočevar

Ljubljana

sv. Petra cesta 28.

Kupimo

stara stojala šivalnih strojev, ozi-
roma kompletne stroje.

Ponudbe prosimo poslati na

Ivan Jax & sin, Ljubljana.

J. WANER, krznar, Sv. Petra cesta 19.



Kupujem kože vseh vrst divjačin, lisice, kune itd.
po najvišjih dnevnih cenah.

! Vse vojaške predmete !

Za preprodajalce

priporočam po znano nizkih cenah svojo zalogo

Zvezd vseh vrst
pori
portapejev
med. obvez
redov
sabelj
hajonator
mečev
kupi
pasov
čepic
rokavic
ovojskih gamaš
usnjenih gamaš
vojaškega sukna

egal. sukna
gumbov vseh vrst
in pritlikin
izgotovlj. uniform
dežnih plaščev
kožuhastih vreč
kožuhov vseh vrst
čepic
odznakov
rož za čepice
ovratnikov
vseh toaletnih in
galanterijskih pred-
metov

glavnikov,
krtač
mila
zobne paste
briljantne
pudra
instrumentov za
nohte
parfumov
ogledal
brivskih aparatov,
počnih necessairejev
ročnih kovčkov
velikih in malih

Splošni zavod za uniformiranje

Rudolf Bodenmüller

Ljubljana, Stari trg 8.

Podpisujte VII. avstrijsko vojno posojilo !

I. 5½% amortizacijsko državno posojilo po 92—

odštevši enomesečno obrestno bonifikacijo, torej po 91.54;

II. 5½% dne 1. avgusta 1926 povračljivi državnozakladni listi po 94—

Prijave sprejema po originalnih pogojih

oficijelno subskripcijsko mesto **Kranjska deželna banka v Ljubljani.**